

10

argumentations**fel**

Kartograferna

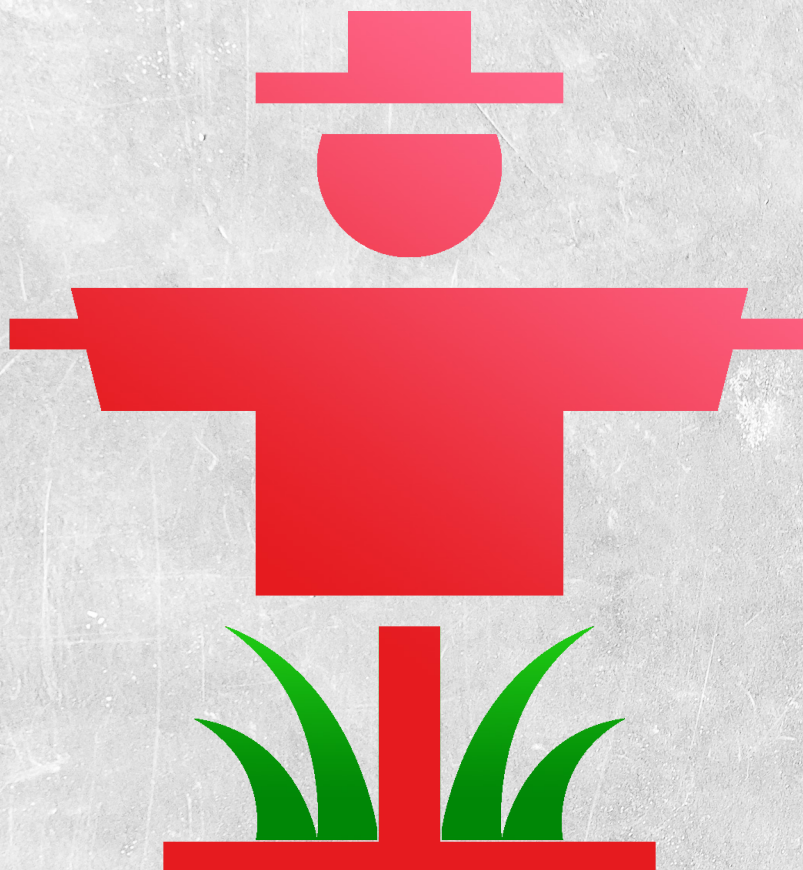
Sociala medier har gjort det lättare att diskutera med andra människor, men bråken är sällan långt borta. Ibland är det nödvändigt att bråka, men när bråken beror på missförstånd eller när den ena parten använder härskartekniker och trick blir alla förlorare.

I alla typer av debatter är det vanligt med argumentationsfel: ologiska slutsatser, fula knep och otydlig kommunikation. Att känna till några exempel gör det lättare att genomskåda när en diskussion är på väg åt fel håll.

I den här guiden listar vi tio av de vanligaste argumentationsfelen som du bör hålla utkik efter - både hos dig själv och andra.

Kartograferna

Argumentationsfel

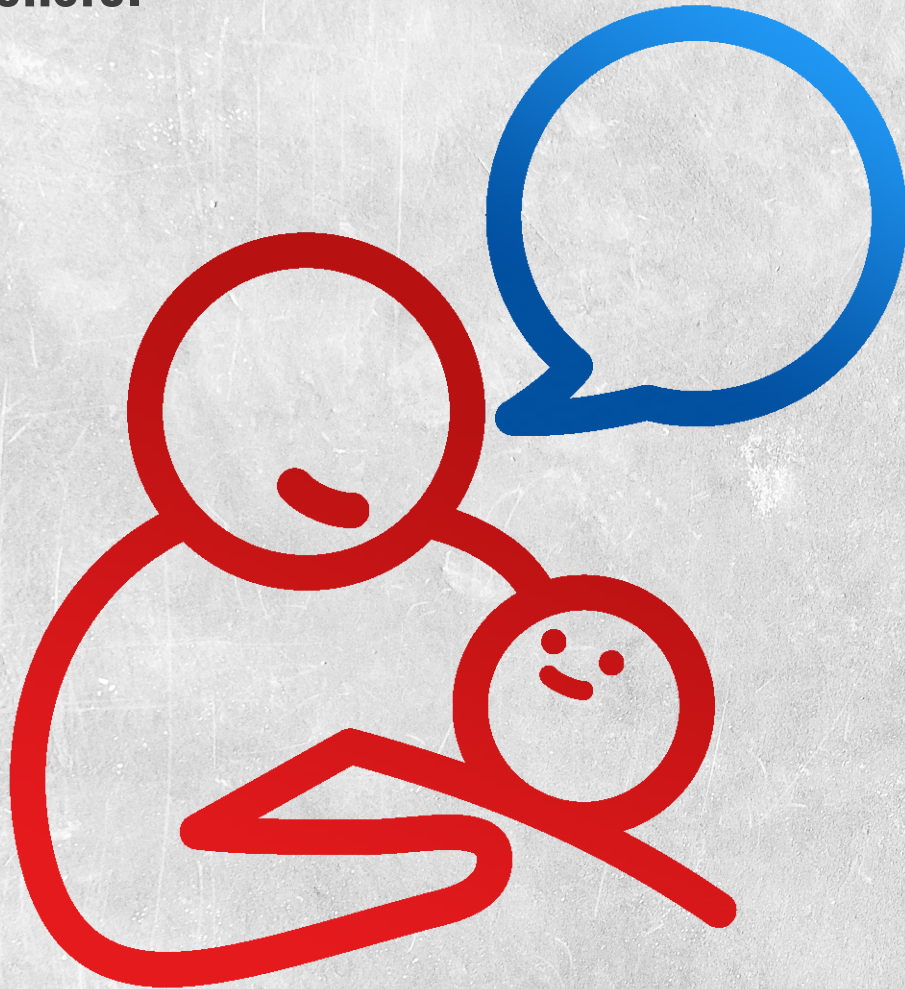

Halmgubbe

Att måla upp en falsk bild av vad din motståndare säger för att göra det lättare att vinna diskussionen.

Motståndaren är sällan så ondskefull som vi vill tro, men genom att låtsas som det och argumentera mot en extrem, påhittad version blir det lättare att vinna diskussionen. Problemet är självklart att diskussionen inte kommer framåt, och att motståndaren kan göra samma sak mot dig.

Argumentationsfel

Anekdotisk bevisföring

Att använda ett enskilt, ofta personligt, exempel för att argumentera för din åsikt.

Bara för att du har en släkting som rökt hela sitt liv utan att bli sjuk innebär det inte att rökning är ofarligt. Det kommer alltid finnas exempel som inte passar in i mallen, men statistik och forskning säger mer om vad som är normalt eller mest troligt.

Argumentationsfel

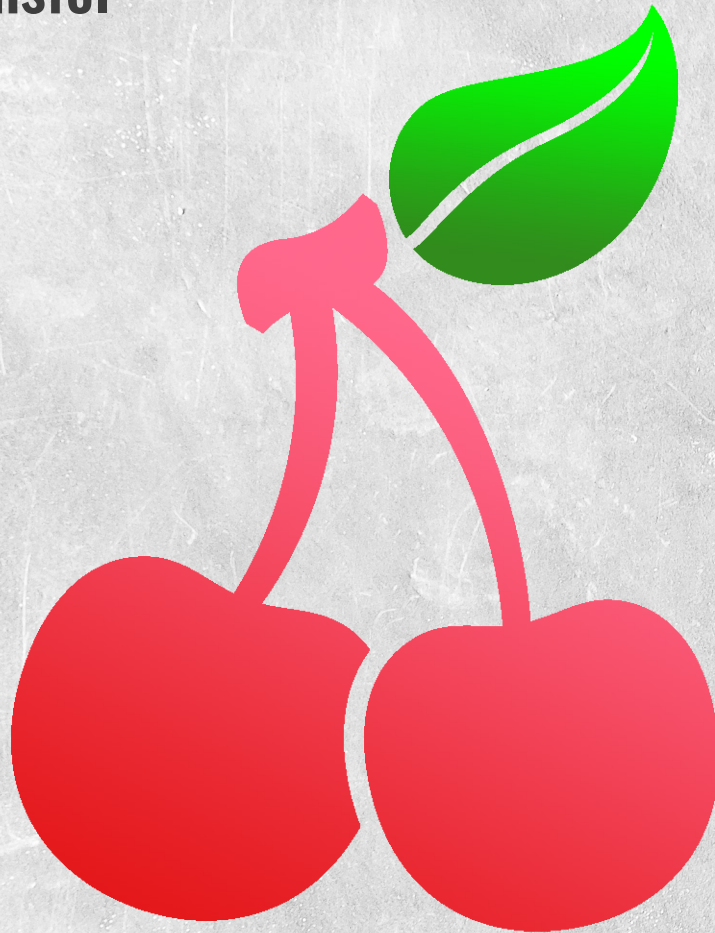
Korrelation eller kausalitet?

Att två saker händer samtidigt (korrelation) är inte samma sak som att de hänger ihop (kausalitet).

När svenskar äter mycket glass är det fler som drunknar. Finns ett orsakssamband, en kausalitet? Kanske tappar folk simförmågan av att äta glass? Självklart inte. I verkligheten är det en yttre orsak - varmt väder - som gör att människor både äter mer glass och badar mer.

Kartograferna

Argumentationsfel

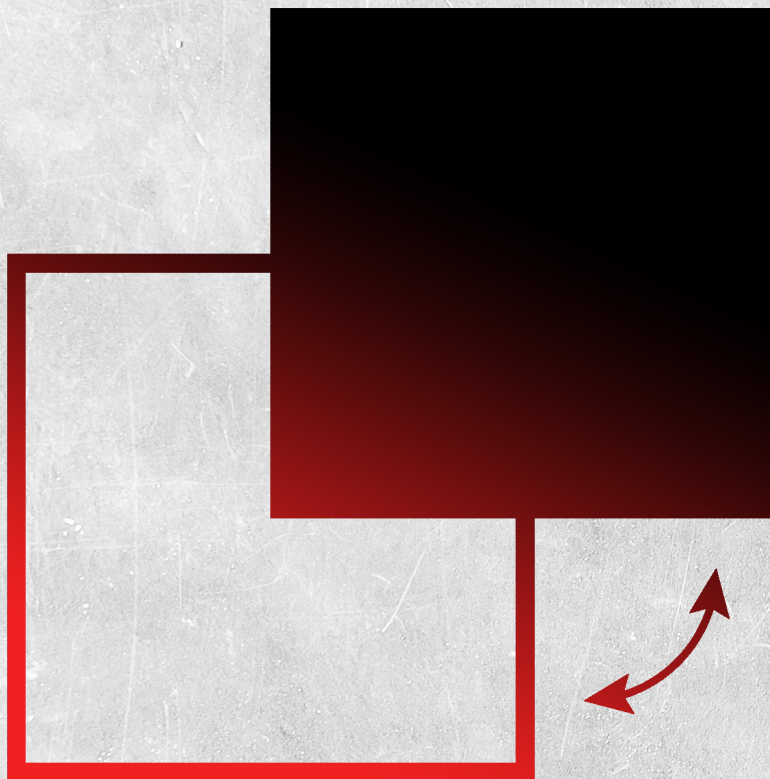
Cherry-picking

Att plocka ut enstaka fakta och källor som stöd för din åsikt, trots att det finns många fler som inte stödjer ditt påstående.

Om du har en åsikt kan du alltid hitta någon källa som håller med dig, till och med forskare och experter. För att få en bra bild måste du dock se vad den samlade vetenskapen säger. Det räcker inte med att du plockar ut en forskare som håller med dig om det finns tre tusen andra forskare som säger att du har fel.

Kartograferna

Argumentationsfel

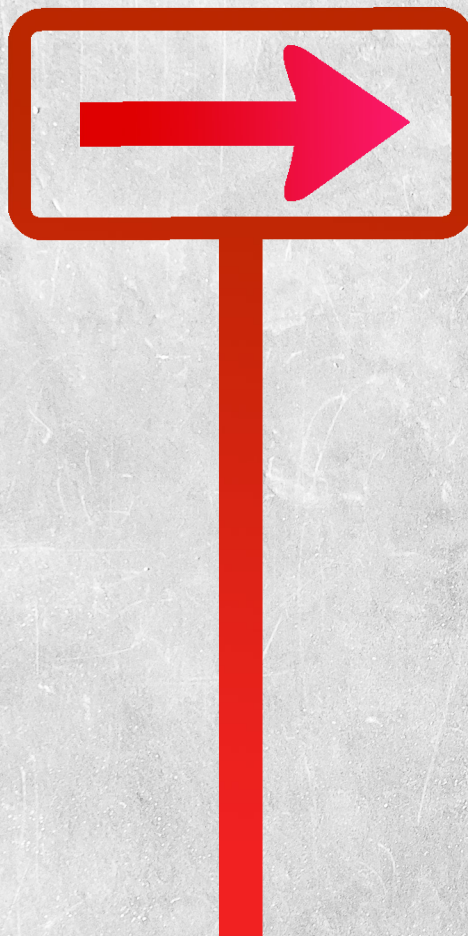

Falsk dikotomi

Att framställa det som att det bara finns två alternativ.

“Är du inte med oss är du emot oss!” Verkligheten är sällan svartvit, men i många debatter låter det så. Vägra gå med på att välja sida och hjälp till att nyansera diskussionen genom att stå för din egen åsikt.

Argumentationsfel

Ledande fråga

Att ställa en fråga som inte går att svara på utan att erkänna skuld.

“Har du slutat slå dina barn?” Oavsett om du svarar ja eller nej låter det som att du åtminstone brukade slå dina barn. Får du en sådan fråga behöver du påpeka att den är ledande för att inte hamna i fällan.

Kartograferna

Argumentationsfel

Falska källor

Att ange källor som inte stödjer dina påståenden.

Blir du imponerad av en lång lista källor? Både facebookdebattörer och professorer gör sig ibland skyldiga till att referera till källor som inte stödjer deras argument. De vet att nästan ingen läser källan för att se om den verkligen säger det de påstår. Tro inte blint på ett påstående bara för att det finns en källa - kolla källan!

Argumentationsfel

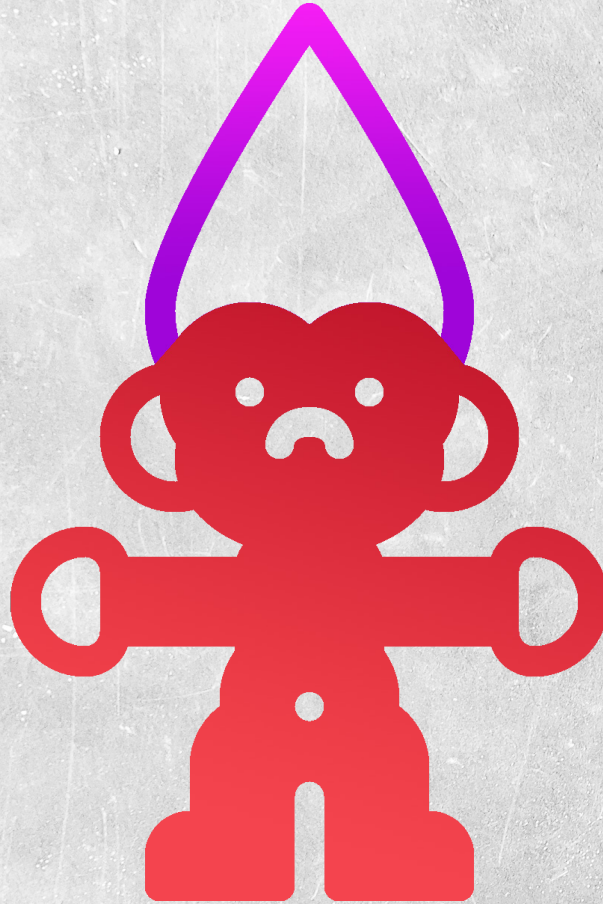
Mångtydighet

Att medvetet uttrycka sig otydligt så att olika mottagare tolkar uttalandet på olika sätt.

Mångtydighet är vanligt bland politiker. Genom att säga något som kan tolkas exempelvis rasistiskt kan man fånga upp fler väljare och starta en debatt. När en motståndare bemöter rasismen svarar politikern att den menade något annat - och slipper därmed stå för sin åsikt.

Kartograferna

Argumentationsfel

Derailing och trollande

Att medvetet förstöra en diskussion genom att misstolka motståndaren, fokusera på fel sak eller starta bråk om sidofrågor.

I en bra diskussion fokuserar du på det centrala i din motståndares argument. Att bråka om ordval eller en sidofråga förhindrar en fungerande diskussion och slutar med att ingen blir klokare. Ofta är detta en medveten strategi från de som vill förstöra diskussioner och skapa förvirring.

Kartograferna

Argumentationsfel

Fokus på argumentationsfel

Att säga att någon har fel bara för att den gjorde ett argumentationsfel, var otrevlig eller använde en härskarteknik.

Alla människor gör fel ibland. Det är dock möjligt att någon har rätt även om den skriker eller inte är duktig på att argumentera logiskt. Fokusera på frågan, inte på hur trevlig eller felfri motståndaren är.

Kartograferna